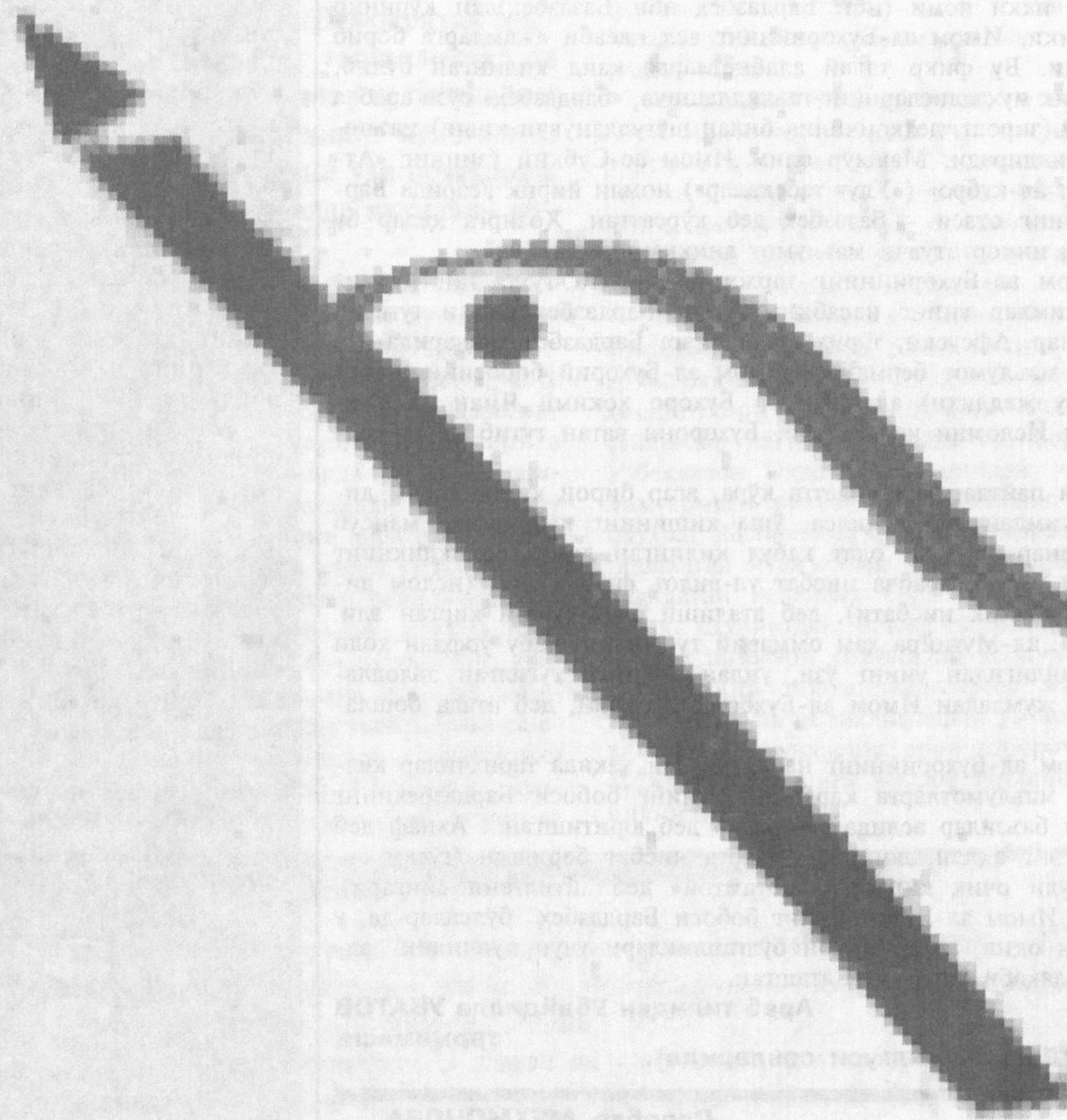

БУЛГИМАТБУОТВАОММАВИЙАХБОРОТВОСИТАРИХОДИМЛАРИКУНИ!

ЎЗБЕКИСТОН ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИ, «МАҲАЛЛА» ЖАМГАРМАСИ

**ЎЗБЕКИСТОН МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ
ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИНИ КАСБ БАЙРАМЛАРИ
МУНОСАБАТЛАРИ БИЛАН МУБОРАКБОД ЭТАДИ.
СОФ - ОМОН БҮЛИНГ, ЮРТИМИЗ, ИСТИҚБОЛИМИЗ
РАВНАҚИ ЙЎЛИДА СИЗГА ОМАДЛАР ЁР БҮЛСИН,
АЗИЗ ҚАЛАМКАШЛАР!**

29ИОН-САВДО-МАТЛУБОТКООПЕРАЦИЯСИВА
МАИЦИИЗМАТҚОРСАТИШХОДИМЛАРИКУНИ

*ҲУРМАТЛИ ҲАМКАСБАЛР,
САВДО ХОДИМЛАРИ!*

*Сурхондағё вилояти
«Маялжубойтсавдо»
жободорлик ҳамияти*

Оз савдо ходимларини касб байрамла-
рниң күни мунисабати билан ын қал-
бдан муборакбод этади. Мустакил Ва-
танимиз равнақи, ҳалқимизнинг фаровон
қалажами ўғлида олиб бораётган сағи-
ҳаракатлашынинда ҳайтига ҳамда мус-
тағкам соити, күт-кувват тилакиди.
Илолим ҳаммиша юршимиз шин්, хона-
донағымиз фанзиёб бўлини.

Ҳурматли Самарқанд савдо олийгоҳи
устодлари ҳамда шу олийгоҳининг 1977 йил
савдо иктисади ва савдо ҳисоби
оғимлари тутаглан собиқ куредонлар!
Сизларни буғунги касб байрамларигиз
билин чин қалбдан табриклаб, юртимиз-
нинг иктисадий ривоясида ажодиб савдо
ходимлари етишинириш парингизда, ҳалқи-
мизга маданиятини савдо кўрсанти шуланди
омадлар ташланыш!

Олийгоҳининг 1977 йилда 77 - 273 гурӯҳда
тутатган ҳамкасбингиз
Расул МАРДОНОВ

Алишер Навоининг Ҳусайн Бойқароса багишланган қасида ва мадхлари унинг ижодида алоҳида ўрин тулади. Шоиринг хўмкор дустинг багишлаб ёзган биринчи қасидаси 1469 йили баҳорда битилиган бўлиб, «Ҳилолия» номи билан машҳур. Унинг форсий тилда ёзилган «Фусулий араба» асари 4 қасидадан ташкил топган бўлиб, бу қасидаларда ҳам замон подносини ўйлассалирига боғлаганд мадх

АДДХ ВА ТАРИХИЙ ҲАҚИҚАТ

Ҳусайн Бойқаро мадхига Навоий деярли ҳамма шеърий ва насирий, илмий асарларида тўхтатиб ўтган. Бирор «Ҳамса» достонларида Навоий унинг мадхига гоҳ маҳсус, гоҳ йўлйўлакай бир неча бор ўрин берган. «Ҳайратул-абор»даги Бойқаро мадхигда анванавий мадҳ элементларни мавжуд эса-да, лекин бунда ушбу ҳукмларнинг ҳақиқати, тарихий аниқ ижодий хусусиятларини тасвирлаб беришга интилиш кучли. Шоир унинг душманига нисбатан ҳаҳрлар бўлса ҳам, лекин ҳаҳларга нисбатан меҳрлар бўлганини таъкидлайди:

Кархи ўти чиқти муҳолиф гудоз;
Лутфи ели этини раият навоз.

Захирiddин Мұхаммад Бобур «Боңорнома»да Амир Темурдан кейин ҳеч ким Ҳусайн Бойқародек яхши қилич чопланти, деб ёзар экан, ҳақиқати гапни айтган. Навоий ҳам тарихий ҳақиқатдан бу ўринда ҳам узоқлашмagan. Шу билан бирга Навоий Бойқаронинг саҳоватли, маърифатли подшоҳ бўлганини ҳам тўғри қайд этади:

Кўнгли билик гавҳаридин ганжхез;
Илги саҳоват кафидин ганжрез.
Унинг мусиқини, санъатни, курсанчидан базарларни яхши қўришини ҳам самимий билан тасвirlab берган. «Ҳамса»да Ҳусайн Бойқаро ҳақиқатига иккичи катта мадҳ «Сабай Сайёр» достонининг кириш қисмida келади. Навоий «Ҳайратул-абор»даги мадхигда Ҳусайн Бойқаронинг бир қатор фазилатларни мақтаган ҳолда унинг адолати тўғрисида бир сўз ҳам айтмаган. Бу мадхигда эса унинг мардлиги, шикоати, «кар фанде соҳиб камол» экани билан бир каторда адолатли подшоҳ бўлганини таърифлаб:

Аддидин онча элга бахшойиши,

Ким раиятка ўйқ туз осоиниши -
дэйди. Шу билан бирга гарчи подшоҳ бўлса ҳам инсоний табиати дарвешлигини, тўғрилик ва соддаликка мойиллигини, шу билан бошқа подшоҳлардан устулигини Навоий шундай ифодалайди:

Шоҳлар қўлларин кўруб марғуб,
Анга дарвешлик бўлуб матлуб.
Гарчи шоҳларни зердаст айлаб,
Ўзни дарвешларга паст айлаб.

Шоир Бойқаро дунёкарашида тасавуфий майдалар кучли бўлди, унинг да дунё бойликларига, на подшоҳликка ортича муҳаббати ўйқ эди-дэйди:

Бўлубон жисминг уйла руҳоний,
Ким кўруб даҳр базмини фоний.

Салтанатдин ҳавасни бас айлаб,
Фақр султонлигин ҳавас айлаб...
Бойқародан аввали подшоҳ Абу

Саид Мирзо эса мол-мулкка ҳаддан ортиқ ружу ўйгани боис, ҳалоттага учраган. Шоир гарчи Ҳусайн Бойқаро май ичиши мойил бўлса ҳам, лекин у ичан май фано майи эди, - деб изоҳлади.

Ҳусайн Бойқародаги ижобий сифатлар Навоий тасвирида анванавий ялтироқ, юзаки бўлмай, бевосита унинг инсоник табиатида бор булган хусусиятларни севишилла Ҳусайн Бойқаро фақат унга ўхшаганигини фарҳ билин бир-бир беҳин қиласди:

«Сабайи сайдер» достонининг ўзига хос яна бир хусусияти шундаки, Навоий бу асарни ёзиб бўлиб, чарчогина чиқарип, дам олиб ўтирад экан, кўзи бироз ўйкуга кетиб, тушуда севимли қаҳрамони - Шоҳ Баҳромни ўзига яқин одамлар, шу жумладан Дијором ва ҳардамга канизлар билан сухбатлашиб ўтирган ҳолда кўради, Баҳром ҳам Навоийни кўриб, уни ўзининг олидига қаҳиради ва ўзи, яъни шоҳ Баҳром ҳақиқати достонни муваффақият билан ёзиб бўлгани илачин кўнгилдан табриклиди. Қуруқ табриклиб кўяқломасдан, у Навоийнини бу асари шу тўғрида достон ёзган оддигни муаллифларнига нисбатан ҳақониёнроқ, бадий жиҳатдан эса қуҷириқ чиққани, Баҳром ҳақиқати гапларни янги таъкин этганини, шу ўйларини ўнинг ҳақиқатдан ўнтилган воқеаларни, қолавесра унинг номини туркӣ тилда бошқатдан тирилтиганини айтиб, унга миннатдорчилик билдири:

Чун бу маънини айладинг малҳуз,
Турк улус дого бўлдилар маҳзуз.

Мен чу қилдим викон дори гурур,
Иккига минг йил қилиб синеҳр муур.

Айттинг мунча достон мендин;
Солдинг эл ичра кўп нишон мен-дин.

Отими ўчмиш эрди овоза;
Ани янг боштии айладинг тоза...

Шу билан бирга Баҳром Ҳусайн Бойқарони эслаб, Навоийдек буюк одам унинг хизматидан хур-

А.ҲАЙИТМЕТОВ

Санд бўлади.
У Навоийга дейди:

Сен ангаким, - бу дам мудозимсен,
Жон била қуллуига жозимсен.

Баҳром ҳадимда ўтган Жамшид, Искандар, Фаридун, Ҳорунаршид каби ҳукмдорларни ҳам эслаб, одамгарчиликда, шижоатда, мамлакатни килишда, дунё шодликларини севишилла Ҳусайн Бойқаро фақат унга ўхшаганигини фарҳ билин бир-бир беҳин қиласди:

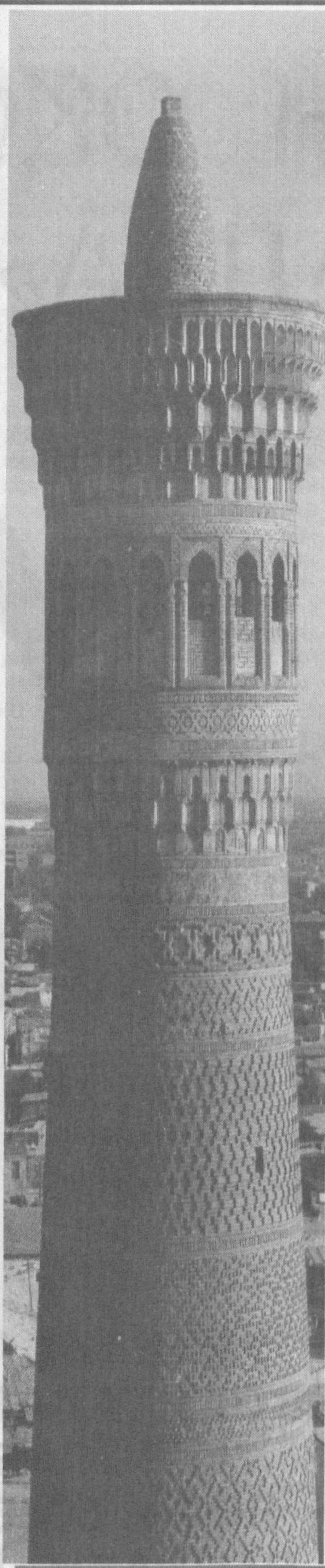
Борига гарчи бор мушобаҳати,
Манга кўпроқ дурур мувосабати.
Бири ул жумладин шижоаттур,
Шоҳга бу иш улуг бизоаттур...

Баҳром Ҳусайн Бойқаро агар тарихда яхши номим қолсин,
- деса, одамларга фақат яхшилик қилиши зарурлигини айтади:

Шаҳи анинг минг йил ҳаётидир,
Фараз - ўлганда яхши отидур.

Аслида бу фикр, бу гоя Навоийнинг гоя ва фикрлари бўлиб, бу олийжаноб гапларни Навоий Ҳусайн Бойқарога Баҳром номидан беён этмоқда. Яъни, бу ўринда Навоий катта санъаткорлик кўрсатиб, Ҳусайн Бойқаро мадхидан сунг унинг катта хотини Хадиҷа бегим мадхига ҳам маҳсус бир боб ажратган, («Хадиҷа қубро»). Уни Сулямон пайғамбарнинг хотини Билқис, Иброҳим пайғамбарнинг хотини Сора қаторига кўйиб узулуглан. Бу билан Навоий Сulton Ҳусайн Бойқаронинг ўзинигина эмас, оиласини ҳам кўкларга кўтариб ёзмоқчи бўлган. Чунки яхши подшонинг ўзигина эмас, оиласи ҳам яхши бўлиши керак, - демокчи бўлади шоир, Навоий аша шу мадхидар билан ҳам адабиётимиз ривожига ўзига хос катта хисса қўшган...

«Ҳамса» достонларида ташкилар унинг фарзандларидан Бадиuzzамон Мирзо, Музаффар Мирзо, Сulton Уайс Баходир мадхидар ҳам бор. «Сабайи сайдер»да Навоий Ҳусайн Бойқаро мадхидан сунг унинг катта хотини Хадиҷа бегим мадхига ҳам маҳсус бир боб ажратган, («Хадиҷа қубро»). Уни Сулямон пайғамбарнинг хотини Билқис, Иброҳим пайғамбарнинг хотини Сора қаторига кўйиб узулуглан. Бу билан Навоий Сulton Ҳусайн Бойқаронинг ўзинигина эмас, оиласини ҳам кўкларга кўтариб ёзмоқчи бўлган. Чунки яхши подшонинг ўзигина эмас, оиласи ҳам яхши бўлиши керак, - демокчи бўлади шоир, Навоий аша шу мадхидар билан ҳам адабиётимиз ривожига ўзига хос катта хисса қўшган...

Аш-Шайх Абдусаллом ал-Муборакфурий

СИЙРАТ АЛ-ИМОМ АЛ-БУХОРИЙ

Буок бобокалонимиз Имом ал-Бухорий ҳазратлари ҳақида қанча гапирек оз. ўз нафавтида ҳазратнинг ҳадди ва ижодига багишлаб ёзилган асарларнинг саноги йўқ. Улар орасида Аш-Шайх Абдусаллом ал-Муборакфурийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Биз қўйида мазкур асарнинг арабчадан Шарқииннос олим Шамсуддин Бобоҳон қызигин таржимасининг айрик қисмларини ёзтиборингизга ҳавола қилаётмиз.

ИСМИ ВА НАСАБИ

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Биз қўйида мазкур асарнинг арабчадан Шарқииннос олим Шамсуддин Бобоҳон қызигин таржимасининг айрик қисмларини ёзтиборингизга ҳавола қилаётмиз.

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор.

Имом ал-Бухорийнинг исми Муҳаммад, куняси Абу Абдуллоҳ, лакаби баззан имом ал-муҳадисин (муҳадисларнинг имоми, пешвои), баззан амир ул-мўъминин фил-ҳадийс (хадис имимининг амири, сulton) ва исаби Муҳаммад ибн исмоил ибн Иброҳим ибн ал-Муғибра ибн Барзазб ибн Базазбэдир. Суннит иккиси исми (ибн Барзазб ибн Базазбэд) кўриниб турбилиси, Имом ал-Бухорийнинг «Сиyrat ал-Имом ал-Бухорий» рисоласи машҳурор